Zaaknummer: 7974-2025
Documentnummer: 7974-2025:105473

Raadsvergadering d.d. 8 mei 2025

Aan de raad,

Onderwerp
Nota reserves en voorzieningen 2025

Portefeuillehouder
J. Briels

Beslispunten

1. Vaststellen van de nota Reserves en voorzieningen 2025
2. Het intrekken van de nota Reserves en voorzieningen 2019
3. De gewijzigde beschikkingsbevoegdheid vast te stellen voor de algemene reserve, reserves Budgetoverheveling, mobiliteit en MRE bereikbaarheidsmaatregelenpakket.

Samenvatting
De nota Reserves en voorzieningen is geactualiseerd. De voorgaande versie was opgesteld in 2019. De nota is herzien en verduidelijkt. De focus lag op het zoveel mogelijk beperken van het aantal reserves en voorzieningen. Ook is er via een vaste opzet inzicht gegeven in de kenmerken van de verschillende reserves en voorzieningen.

Aanleiding
In deze geactualiseerde nota Reserves en voorzieningen stellen wij een aantal maatregelen aan u voor die gericht zijn op het versimpelen van onze begroting. Reserves of voorzieningen die niet meer noodzakelijk zijn heffen we op. Bij sommige reserves zien we af van een jaarlijkse storting, omdat onze begroting hier elders in voorziet. Daarnaast maken we duidelijke afspraken over reserves en voorzieningen die we behouden. Het doel hiervan is om het inzicht in onze geldstromen te vergroten, dekkingsvoorstellen te vereenvoudigen en slagkracht (werkbaarheid) te vergroten.

Beoogd effect en/of resultaat
Het laten vaststellen van de nota Reserves en voorzieningen 2025. De nadruk ligt op het vergroten van inzicht in onze geldstromen, dekkingsvoorstellen vereenvoudigen en slagkracht (werkbaarheid) te vergroten.

Argumenten

1.1 Het beleid omtrent reserves en voorzieningen met elke 5 jaar geactualiseerd worden

De opzet van de nota reserves en voorzieningen is anders dan die van 2019. In hoofdstuk 4 is er inzicht gegeven in de gevolgen van de veranderingen per reserve en voorziening.

1.2 Middels de actualisatie is het aantal reserves en voorzieningen beperkt en zijn er duidelijke uitgangspunten geformuleerd

Het algemene uitgangspunt is om het aantal reserves en voorzieningen zo klein mogelijk te houden. Hierbij moet natuurlijk rekening worden gehouden met wettelijke voorschriften als een reserve of voorziening hierdoor vereist is.

Het aanhouden van een zo min mogelijk aantal reserves en voorzieningen bevordert de inzichtelijkheid in de financiële positie van de gemeente. Als het gaat om het realiseren van een bepaald beleidsdoel loopt dit zoveel mogelijk via de exploitatie. Hier vindt namelijk ook de integrale afweging plaats.

De nota is geactualiseerd, verduidelijkt en er is extra aandacht geschonken aan het beperken van het aantal reserves en voorzieningen. Alsmede is er via een vaste opzet inzicht gegeven in de verschillende reserves en voorzieningen. Hierbij zijn duidelijke uitgangspunten geformuleerd zoals maximum omvang, looptijd, beschikkingsbevoegdheid, etc.

1.3 Het terug dringen van het aantal reserves en voorzieningen is gunstig voor de toekomstige financiële uitdaging

Met het opheffen van een aantal reserves en voorzieningen worden saldo's toegevoegd aan de algemene reserves. Wij hebben een mogelijkheid om maximaal 10% van het surplus van de algemene reserve (alles boven weerstandsratio van 1) te bestempelen als structureel dekkingsmiddel in de begroting mochten we niet tot een sluitende begroting kunnen komen. Dit is niet gewenst en een laatste redmiddel, maar wel een mogelijkheid. Met het verhogen van de algemene reserve is hiermee een hoger bedrag beschikbaar als mogelijke structurele dekking in de begroting.

1.4 De financiële gevolgen worden verwerkt in het lopende boekjaar 2025

De actualisering van de nota Reserves en voorzieningen heeft gevolgen voor de reserves en voorzieningen. Een aantal reserves en voorzieningen wordt opgeheven. Hiermee wordt eenmalig € 2.389.000 toegevoegd aan de algemene reserve. En doordat de jaarlijkse storting in de algemene reserve komt te vervallen, valt € 35.000 vrij ten gunste van het structurele begrotingssaldo.

De nieuwe nota Reserves en voorzieningen 2025 gaat in na besluitvorming door de raad. De reserves en voorzieningen worden dan aangepast zoals opgenomen in de nota. Vanaf de begroting 2026 zijn de reserves en voorzieningen die worden opgeheven niet meer zichtbaar.

2.1 De vorige nota reserves en voorzieningen moet worden ingetrokken

De nota Reserves en voorzieningen uit 2019 wordt ingetrokken en de nieuwe nota gaat inwerking vanaf bekendmaking.

3.1 Praktische uitvoerbaarheid wordt verbeterd met de aanpassing van de beschikkingsbevoegdheid
In de geactualiseerde versie van de nota Reserves en voorzieningen is de beschikkingsbevoegdheid aangepast voor de algemene reserve, reserves Budgetoverheveling, mobiliteit en MRE bereikbaarheidsmaatregelenpakket.

Algemene reserve
Standaard geldt dat de raad vooraf beschikkingsbevoegdheid heeft over de inzet van de algemene reserve. Aanvullend wordt voorgesteld dat het college vooraf kan beschikken over maximaal 2% van de algemene reserve per jaar om in te zetten voor incidentele situaties. Dit kan alleen ingezet worden als het ratio weerstandsvermogensratio minimaal 1 bedraagt. De gemeenteraad wordt zo spoedig mogelijk geïnformeerd en achteraf om bekrachtiging gevraagd. Dit wordt voorgesteld omdat meerdere reserves worden opgeheven maar er ook steeds meer incidentele zaken plaats vinden waar tijdige (spoed) besluitvorming over moet plaatsvinden. Hiermee beschikt het college over slagkracht, wordt de raad tijdig geïnformeerd en vindt achteraf alsnog bekrachtiging plaats door de gemeenteraad.

Reserve Budgetoverheveling
De reserve budgetoverheveling dient als praktische oplossing om het aantal budgetoverhevelingen te beperken en werkbaar te houden. Uw raad is hier eerder al over geïnformeerd en deze werkwijze is al voor het eerst (deels) toegepast bij de budgetoverheveling van 2024. Middels de aanpassing van de nota kunnen we deze werkwijze volledig toepassen vanaf het boekjaar 2025.

Reserve mobiliteit (voorheen bereikbaarheidsagenda)
Hier liggen eerdere raadsbesluiten over de Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant aan ten grondslag.

Reserve MRE bereikbaarheidsmaatregelenpakket
De raad heeft hierover reeds besloten via het raadsvoorstel “Vaststelling bekostigingssystematiek Bereikbaarheid Brainport” op 12 oktober 2023.

Kanttekeningen
1.1 Cijfers over de omvang, stortingen en onttrekkingen zijn afkomstig uit de begroting 2025
In hoofdstuk 3 staan cijfers over de omvang van reserves en voorzieningen die afkomstig zijn uit de begroting 2025. Hetzelfde geldt voor de bedragen vermeld bij de stortingen en onttrekkingen. De cijfers uit de jaarrekening 2024 zijn op het moment van schrijven namelijk nog niet bekend.

1.2 Voor de uitvoering van het bomenvervangingsplan is extra krediet benodigd
In de nota Reserves en voorzieningen stellen wij voor om de reserve Bomenfonds met € 211.000 af te ramen ten gunste van de algemene reserve. Hier staat tegenover dat voor de uitvoering van het bomenvervangingsplan 2025-2028 ongeveer € 211.000 meer benodigd is dan het eerder beschikbaar gestelde krediet. Dit komt onder andere door de aanpak van De Regt fase 1 en Voorbeemd/Eikenlaan in 2025. Deze kredietophoging leidt tot een structurele verhoging van de kapitaallasten. In de Financiële rapportage 2025 rapporteren wij hier over en leggen wij u een concrete vraag naar extra middelen voor.

1.3 In 2026 leggen wij de raad een nieuw beleidskader voor maatschappelijk vastgoed voor
Het team Maatschappelijk Vastgoed & Facilitair werkt aan een nieuw, toekomstbestendig beleidskader voor het maatschappelijk vastgoed, waarbij we strategische doelstellingen van de gemeente in kaart brengen en koppelen aan concrete gebouwen. De verwachting is dat we het nieuwe beleidskader in 2026 voorleggen aan de raad.

1.4 In 2026 leggen wij de raad een nieuw meerjarenonderhoudsplan brede scholen voor
Voor de voorziening Onderhoud schoolgebouwen geldt dat het team Maatschappelijk Vastgoed & Facilitair in samenwerking met de schoolbesturen en kinderopvangpartners werkt aan een nieuw Duurzaam Meerjarenonderhoudsplan (DMJOP) van onze Brede Scholen voor de periode 2026-2035. De verwachting is dat we het nieuwe DMJOP in 2026 voorleggen aan de raad.

1.5 De mogelijkheid bestaat dat er raadsvoorstellen volgen voor onttrekking uit de algemene reserve.
Door het opheffen van een aantal reserves bestaat de kans dat er raadsvoorstellen zullen volgen voor onttrekking uit de algemene reserve. Hier moet uw gemeenteraad zich van bewust zijn en ook open voorstaan. Een voorbeeld is de reserve decentralisaties sociaal domein, deze wordt opgeheven. Mochten er toch tekorten ontstaan bij jeugd of Wmo taken die niet opgevangen kunnen worden in de begroting zal er een voorstel volgen om deze te dekken uit de algemene reserve.

Vervolgstappen
Na de besluitvorming van de gemeenteraad treedt de nieuwe nota in werking en volgt publicatie en wordt de nota reserves en voorzieningen uit 2019 ingetrokken.

Bijlagen (meegezonden stuk(ken), ter inzage gelegde stukken)

1) Concept besluit nota Reserves en voorzieningen 2025
2) Nota reserves en voorziening 2025

Het college van burgemeester en wethouders,

de gemeentesecretaris van Laarbeek — de burgemeester van Laarbeek

J.W.M. van de Ven — L.A.G.P. van der Aa